

ЧЕРВОНЕ ЗАПОРІЖЖЯ

ОРГАН ЗАПОРІЗЬКОГО ОВКОМУ І МІСЬКВОМУ ВП(б)У
ТА ОБЛАСНОЇ РАДИ ДЕПУТАТІВ ТРУДЯЩИХ

№ 24 (6306)

П'ятниця, 4 лютого 1944 року

Ціна 20 коп.

Про першого Заступника Голови Президії Верховної Ради СРСР

Верховна Рада Союзу Радянських Соціалістичних республік
УХВАЛЮЄ:

Обрати тов. Шверніка Миколу Михайловича першим Заступником Голови Президії Верховної Ради СРСР.

Голова Президії Верховної Ради СРСР
М. КАЛІНІН.

Секретар Президії Верховної Ради СРСР
О. ГОРКІН.

Москва, Кремль,
1 лютого 1944 року

НАКАЗ

Верховного Головнокомандуючого

Генералові армії ГОВОРОВУ

Війська Ленінградського фронту, розвиваючи успішний наступ, форсували ріку Луга і сьогодні, 1-го лютого, в часів умілого обхідного маневру, оволоділи містом і заїзжачною станцією Кінгісепп—важливим оборонним пунктом борьби військ на Нарвському напрямі.

В боях за оволодіння містом Кінгісепп відзначилися війська генерал-лейтенанта Федюнінського, генерал-майора Міфера, генерал-майора Фадеєва, генерал-майора Алієва, полковника Потапова, полковника Ніконорова, артилеристи генерал-майора, артилерії Чорнявського, танкісти підполковника Ковалевського, льотчики генерал-лейтенанта авіації Громіхіна і сапери генерал-майора інженерних військ Мартіна.

На відзнаку одержаної перемоги з'єднання і частини, що вийшли відзначились в боях, представити до присвоєння військової званості «Кінгісеппських» і до нагородження орденами.

Сьогодні, 1-го лютого, о 21 годині столиця нашої Батьківщини Москва від імені Батьківщини салютує нашим добровільцям, які оволоділи містом Кінгісепп,—двадцять-

двох артилерійськими залиями з ста двадцяти чотирьох гармат.

За відмінні бойові дії **оголошує подяку всім керовим**

військам, які брали участь в боях за визволення

міста Кінгісепп

Вічна слава героям, що полягли в боротьбі за свободу незалежності нашої Батьківщини!

Смерть німецьким загарбникам!

Верховний Головнокомандуючий
Маршал Радянського Союзу
І. СТАЛІН.

1 лютого 1944 року.

РУЧЕННЯ ПОЧЕСНОГО МЕЧА МАРШАЛОМ АДЯНСЬКОГО СОЮЗУ С. М. БУДЬОННИМ ДЕЛЕГАЦІЇ ГРОМАДЯН СТАЛІНГРАДА

1-го лютого в Кремлі відбулося вруччення делегації громадян Сталінграда Почесного меча—дар короля Великобританії Георга VI на відзнаку фронтової оборони міста.

Від імені Голови Ради Народних Комісарів СРСР товариша І. В. Сталіна Меч було

передано маршалом Радянського Союзу тов. С. М. Будьонним

її делегації громадян Сталінграда, голові виконкому 18, 19

її делегації громадян Сталінградської міської Ради та посла Д. М.

товариша С. М. Будьонного і тов. посольства і воєнної місії.

ПРОМОВА МАРШАЛА РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ тов. БУДЬОННОГО С. М.

Товариши! Голова Ради Народних Комісарів, Верховний Головнокомандуючий Маршал війського Союзу товариши Гітлерівського режиму звернув мені передати Почесний Меч—дар короля Великобританії Георга VI громадам Сталінграда на відзнаку героїчної оборони міста. Цей дар знаменує собою міцну бойову співдружність між Великобританією і Радянським Союзом в боротьбі

проти загального ворога. Ми знаємо, що недалека та година, коли армії союзних держав завдали смертельного вдару фашистському звірю і назавжди поховають гітлерівський режим.

Сьогодні, 2-го лютого 1944 року, ми відмінаємо розгрому сталінградської групировки німецьких військ. Червона

(Закінчення на 4-й сторінці).

X Сесія Верховної Ради СРСР 1-го скликання

Про перетворення Наркомату Оборони і Наркомзаксправ з загальносоюзних в союзно-республіканські наркомати

Доповідь тов. В. М. МОЛОТОВА у Верховній Раді СРСР 1 лютого 1944 року

Товариші депутати!

Перед Верховною Радою поставлено питання про перетворення двох наркоматів—Наркомату Оборони і Наркомзаксправ з загальносоюзних в союзно-республіканські наркомати. Рада Народних Комісарів вважає це питання цілком назрілим.

Справа йде не про звичайне перетворення двох наркоматів. Справа йде, перш за все, про постановку нових відповідальніших завдань перед союзними республіками. Поставлено питання про нові завдання і права союзних республік, поперше, в справі оборони нашої країни, і подруге, в області зовнішніх стосунків з іноземними державами і, в зв'язку з цим, про важливі перетворення в нашій союзній державі.

До цього часу союзні республіки брали участь в загальній справі створення, організації і обороною Червоної Армії. Наша армія створювалася, як загальносоюзна армія, а окремих військових формувань республік не існувало. Тепер пропонується ввести військові формування республік, які повинні бути складовими частинами Червоної Армії. З зв'язку з цим виникає потреба у створенні Наркоматів Оборони в союзних республіках, а також необхідність перетворення загальносоюзного Наркомату Оборони в союзно-республіканський наркомат.

Після створення Союзу Радянських республік в 1922 році зовнішньо-політичні стосунки були зосереджені цілком в загальносоюзному Народному Комісаріаті Закордонних Справ, при чому окремі республіки передали повноваження по зовнішнім стосункам цьому Наркомату. Нині уряд Союзу пропонується внести необхідні додати союзним республікам повноваження вступити в безпосередні стосунки з закордонними державами і скласти з ними угоди. Природно, що надання республікам повноважень в області зовнішніх стосунків викликає необхідність створення Наркомзаксправ в союзних республіках і необхідність пе-

ретворення в союзно-республіканський наркомат.

Зміст запропонованого перетворення цілком зрозумілий. Це перетворення означає велике поширення діяльності союзних республік, яке стало можливим в результаті їх політичного, економічного і культурного росту, інакож чи не в результаті їх національного розвитку. В цьому не можна не бачити нового важливого кроку в практичному вирішенні національного питання в багатонаціональній радянській державі, неможна не бачити нової перемоги нашої ленінсько-сталінської національної політики. (Оллески). Однак, це перетворення стало можливим не просто в результаті змінення наших республік. Воно стало можливим в результаті досягнутого змінення нашої загальносоюзної держави відповідно до зміненням наших республік, повинна служити новим підтвердженням нашої вшевеності в міцності і в рості сил Радянського Союзу. Ця впевненість демонструється тим сильніше, що ми пропонуємо провести це перетворення в разпал Вітчизняної війни, коли так велике напруження сил наших народів і, коли не кожна держава зважилася б на такі великі перетворення.

I.

Перетворення Наркомату Оборони

Переходжу до питання про перетворення Наркомату Оборони.

Проектом закону пропонується встановити, що союзні республіки організують військові формування республік і що Народний Комісаріат Оборони перетворюється в загальносоюзного в союзно-республіканський. Згідно цьому пропонується внести необхідні додати союзним республікам повноваження в загальносоюзну Конституцію.

У нас і в теперішній час існують національні військові формування в Червоної Армії. В нашій армії в військові формування: литовські, латишські, естонські, грузинські, азербайджанські, армянські, казахські і деякі інші. Деякі з цих військових частин (Продовження на 2-й сторінці)

ВРУЧЕННЯ ПОЧЕСНОГО МЕЧА МАРШАЛОМ РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ С. М. БУДЬОННИМ ДЕЛЕГАЦІЇ ГРОМАДЯН СТАЛІНГРАДА

(ЗАКІНЧЕННЯ)

Армія і громадяни Сталінграда більше п'яти місяців витримували скажений натиск ворога. В стратегічних розрахунках німецького командування Сталінград мав особливо важливе значення. Оволодіння Сталінградом дало б можливість німецькому командуванню розірати наші комуніканії з півднем і завдати удару Москви з тилу. Однак, вароду.

ПРОМОВА ГОЛОВИ ВИКОНКОМУ СТАЛІНГРАДСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ДЕПУТАТИВ ТРУДЯЩИХ ТОВ. ПІГАЛЕВА Д. М.

Ми приймемо цей дар короля Великобританії в історичну роковину розгрому німецько-фашистських армій під Сталінградом.

Після розгрому німців під Сталінградом минув рік. Це був рік великих успіхів Червоної Армії. Нині переможні пропори Сталінградських полків і дивізій майорять за Дніпром.

В дні героїчної оборони Сталінграда все прогресивне людство з надією і упоканням стежило за кінцем найбільшої битви під Сталінградом. Кохан солдат, офіцер і генерал Червоної Армії, кожний сталінградський робітник, колгоспник і робітник інтелігент-

ці авантюристичні розрахунки німців ганебно провалилися, з добрих німецьких дивізій знайшли свою, загибель біля стін Сталінграда.

Оборона Сталінграда як в 1918 році, так і у Вітчизняну війну, нерозривно звязана з ім'ям товариша Сталіна. Вона вийде з його ім'ям в історію нашої держави, в історію війни як символ непохитності моці і величчя духу російського

Ніколи в віках не померло слава героїчних воїнів Сталінграда—солдатів, офіцерів і генералів Червоної Армії, сталінградських робітників, колгоспників і інтелігентів. Батьківщина і Червона Армія знають, що сталінградці і вдалі будуть високо берегти честь і славу міста, що носять ім'я великого вожда радянського вароду.

воїнів, не шкодуючи сил і життя, відстоював волжську твердиню нашої Батьківщини. Батьківщина, товариш Сталін вимагали від нас—відстоїти Сталінград і для нас це стало заковою. Сталінград захищала вся наша велика радянська країна. Під Сталінградом знайшли могили сотні тисяч німецько-фашистських загарбників. Провалилися коварні плани гітлерівців повеневолити народи Європи. Розгром добірних гітлерівських військ під Сталінградом став присмоком для всієї німецько-фашистської армії.

Приймаючи меч, ми заявляємо, що будемо його берегти як символ ростучого бойового

співробітництва народів Радянського Союзу і Великобританії.

Фашистські варвари зруйнували наше місто. Але ми відбудуємо наш Сталінград. З розвалін і руїн він відродиться більш могутнім і величним.

Хай живе наша велика Батьківщина!

Хай живе бойова співдружність народів Великобританії і Радянського Союзу!

Хай живе творець великих перемог Червоної Армії, організатор розгрому німецько-фашистських військ під Сталінградом — наш любимий вождь товариш Сталін!

На південній захід від Новгорода наші війська, переборюючи опір і контратаки противника, продовжували вести наступальні бої, в ході яких зайняли кілька населених пунктів.

На захід від Новосокольники наші війська з боями просувалися вперед і зайняли населені пункти Метальникове, Вашково, Гори, Тумаші, Борщово, Терешково, Булавина.

Протягом 1 лютого наші війська на всіх фронтах підбили і знищили 85 німецьких танків. У повітряних боях і вогнем зенітної артилерії збито 64 літаки противника.

На південний захід і південній захід від міста Любани наші війська з боями просувалися вперед. Білі Н-ської частини, які пребралися через болота, вийшли в тил війцям і розгромили відступаючу волову противника. На полі бою залишилося до 500 ворожих трупів. Захоплено кілька шестистрільних мінометів, багато кулеметів, автоматів і до 200 вогів з військовими вантажами. В іншому районі взято в полон значну групу гітлерівців, що ховалася в лісах.

На захід і південний захід від Новгорода війці, підтягнувши кручні підкріплення, неодноразово переходили в контратаки. Частини Н-ського

на південь від Сіверського наші війська вели наступальні бої, в результаті яких зайняли ряд населених пунктів.

На південний захід і південній захід від Любань наші війська з боями просувалися вперед і зайняли населені пункти Тігода, Нова Деревня, Нанежно, Ольхівка.

На південь від станції Сіверському напрякі від наші війська продовжували успішний наступ і зайняли більше 40 населених пунктів. Частини Н-ського відділення за день бої винищили 1.200 німецьких солдатів і офіцерів. Артилерія, що підтримувала дії піхоти, знищила 9 німецьких танків, 6 артилерійських батарей і 2 батареї шестистрільних мінометів. Радянські артилеристи, крім того, обстріляли частини противника, що відступали і знищили 60 автомашин в ворожою піхотою.

На південь від станції Сіверському наші війська вели наступальні бої і зайняли ряд населених пунктів. Оволодівши одним сильно укріпленим вузлом ворожої оборони, наші війська захопили 30 гармат, з них 4 самохідних типу «Фердинанд», 150 автомашин, 50 мотоциклів, 30 тягачів з причепами, 13 ради-

станцій, 15 складів з боєприпасами, бальним і військовими матеріалами, понад 4.000 авіабомб та інші трофеї.

На південний захід і південній захід від міста Любани наші війська з боями просувалися вперед. Білі Н-ської частини, які пребралися через болота, вийшли в тил війцям і розгромили відступаючу волову противника. На полі бою залишилося до 500 ворожих трупів. Захоплено кілька шестистрільних мінометів, багато кулеметів, автоматів і до 200 вогів з військовими вантажами. В іншому районі взято в полон значну групу гітлерівців, що ховалася в лісах.

На захід і південний захід від Новгорода війці, підтягнувши кручні підкріплення, неодноразово переходили в контратаки. Частини Н-ського

з'єднання відбили контратаки гітлерівців і з боями зайняли кілька населених пунктів. Знищено до 600 німецьких солдатів і офіцерів. На іншій ділянці наші рухомі загони раптовою атакою оволоділи опорним пунктом противника і захопили 11 гармат та інші трофеї.

На захід і південний захід від Новгорода війці, підтягнувши кручні підкріплення, неодноразово переходили в контратаки. Частини Н-ського

з'єднання відбили контратаки гітлерівців і з боями зайняли кілька населених пунктів. Знищено до 600 німецьких солдатів і офіцерів. На іншій ділянці наші рухомі загони раптовою атакою оволоділи опорним пунктом противника і захопили 11 гармат та інші трофеї.

На захід і південний захід від Новгорода війці, підтягнувши кручні підкріплення, неодноразово переходили в контратаки. Частини Н-ського

з'єднання відбили контратаки гітлерівців і з боями зайняли кілька населених пунктів. Знищено до 600 німецьких солдатів і офіцерів. На іншій ділянці наші рухомі загони раптовою атакою оволоділи опорним пунктом противника і захопили 11 гармат та інші трофеї.

На захід і південний захід від Новгорода війці, підтягнувши кручні підкріплення, неодноразово переходили в контратаки. Частини Н-ського

з'єднання відбили контратаки гітлерівців і з боями зайняли кілька населених пунктів. Знищено до 600 німецьких солдатів і офіцерів. На іншій ділянці наші рухомі загони раптовою атакою оволоділи опорним пунктом противника і захопили 11 гармат та інші трофеї.

На захід і південний захід від Новгорода війці, підтягнувши кручні підкріплення, неодноразово переходили в контратаки. Частини Н-ського

з'єднання відбили контратаки гітлерівців і з боями зайняли кілька населених пунктів. Знищено до 600 німецьких солдатів і офіцерів. На іншій ділянці наші рухомі загони раптовою атакою оволоділи опорним пунктом противника і захопили 11 гармат та інші трофеї.

На захід і південний захід від Новгорода війці, підтягнувши кручні підкріплення, неодноразово переходили в контратаки. Частини Н-ського

з'єднання відбили контратаки гітлерівців і з боями зайняли кілька населених пунктів. Знищено до 600 німецьких солдатів і офіцерів. На іншій ділянці наші рухомі загони раптовою атакою оволоділи опорним пунктом противника і захопили 11 гармат та інші трофеї.

На захід і південний захід від Новгорода війці, підтягнувши кручні підкріплення, неодноразово переходили в контратаки. Частини Н-ського

з'єднання відбили контратаки гітлерівців і з боями зайняли кілька населених пунктів. Знищено до 600 німецьких солдатів і офіцерів. На іншій ділянці наші рухомі загони раптовою атакою оволоділи опорним пунктом противника і захопили 11 гармат та інші трофеї.

На захід і південний захід від Новгорода війці, підтягнувши кручні підкріплення, неодноразово переходили в контратаки. Частини Н-ського

з'єднання відбили контратаки гітлерівців і з боями зайняли кілька населених пунктів. Знищено до 600 німецьких солдатів і офіцерів. На іншій ділянці наші рухомі загони раптовою атакою оволоділи опорним пунктом противника і захопили 11 гармат та інші трофеї.

На захід і південний захід від Новгорода війці, підтягнувши кручні підкріплення, неодноразово переходили в контратаки. Частини Н-ського

з'єднання відбили контратаки гітлерівців і з боями зайняли кілька населених пунктів. Знищено до 600 німецьких солдатів і офіцерів. На іншій ділянці наші рухомі загони раптовою атакою оволоділи опорним пунктом противника і захопили 11 гармат та інші трофеї.

На захід і південний захід від Новгорода війці, підтягнувши кручні підкріплення, неодноразово переходили в контратаки. Частини Н-ського

з'єднання відбили контратаки гітлерівців і з боями зайняли кілька населених пунктів. Знищено до 600 німецьких солдатів і офіцерів. На іншій ділянці наші рухомі загони раптовою атакою оволоділи опорним пунктом противника і захопили 11 гармат та інші трофеї.

На захід і південний захід від Новгорода війці, підтягнувши кручні підкріплення, неодноразово переходили в контратаки. Частини Н-ського

з'єднання відбили контратаки гітлерівців і з боями зайняли кілька населених пунктів. Знищено до 600 німецьких солдатів і офіцерів. На іншій ділянці наші рухомі загони раптовою атакою оволоділи опорним пунктом противника і захопили 11 гармат та інші трофеї.

На захід і південний захід від Новгорода війці, підтягнувши кручні підкріплення, неодноразово переходили в контратаки. Частини Н-ського

з'єднання відбили контратаки гітлерівців і з боями зайняли кілька населених пунктів. Знищено до 600 німецьких солдатів і офіцерів. На іншій ділянці наші рухомі загони раптовою атакою оволоділи опорним пунктом противника і захопили 11 гармат та інші трофеї.

На захід і південний захід від Новгорода війці, підтягнувши кручні підкріплення, неодноразово переходили в контратаки. Частини Н-ського

з'єднання відбили контратаки гітлерівців і з боями зайняли кілька населених пунктів. Знищено до 600 німецьких солдатів і офіцерів. На іншій ділянці наші рухомі загони раптовою атакою оволоділи опорним пунктом противника і захопили 11 гармат та інші трофеї.

На захід і південний захід від Новгорода війці, підтягнувши кручні підкріплення, неодноразово переходили в контратаки. Частини Н-ського

з'єднання відбили контратаки гітлерівців і з боями зайняли кілька населених пунктів. Знищено до 600 німецьких солдатів і офіцерів. На іншій ділянці наші рухомі загони раптовою атакою оволоділи опорним пунктом противника і захопили 11 гармат та інші трофеї.

На захід і південний за